

през векове и до днес по-друго измерение на човешко съществуване. Тоест безгрижието е своеобразна и дискретна еманципация от тоталната потопеност в грижите за оцеляване на ромския етнос, но заявена по друг начин, чрез вписване в графата на настоящето. Така очакваното се възприема за вечно присъщо, жадуваното за отдавна налично, дължимото за съществуващо. А всичко това не може да няма определен социален и психичен положителен резонанс и да не инжектира (пряко или косвено) съответен емоционален патос в мрака на циганската душа и съдба.

Тъкмо тази амбивалентност и прикритост, а бих казал и подмолност, за истинското състояние на нещата от живота предпоставят **на ромското безгрижие да се гледа повече (и то с основание) като на своеобразен етничен непукизъм, който е групово и персонално валидизиран.** Защото изкуствеността на гносеологическите и футуристично-есхатологическите измерения на съдържанието и образа на ромското безгрижие прикрива във и чрез себе си одиозната онтологичност на неговата действителна репрезентация в циганското всекидневие.

Безгрижието може да бъде и пълно отчаяние на субекта от живота, от логиката на събитийността спрямо персоналната или общностната съдба. Но то може да бъде израз и на известна компенсаторна реакция, която се демонстрира „напук“ на всичко останало, ставащо и вероятно предстоящо да се извърши в пределите на ромския етнос. Наред с това безгрижието винаги предполага известно, дори широко, присъствие на свободата в духа и битието. **Без свобода няма и не може да има безгрижие.** За какво безгрижие, безметежно съществуване може да говори и да си приписва онзи, който е изцяло обвързан с веригите на несвободата, който е закрепостен в заданите на зависимостта на духа, а животът му се определя от нещо, никога неподвластно на неговата мисъл, дело и жизнена проява.

В този смисъл безгрижието не може да се настани уютно във фотьойла на репресиращия неговия субект (явен или косвен) произвол. **И тъкмо в това се открива парадоксът на ромското безгрижие.** Защото целият патос на преферираните шест качества в официално депозирания в споменатото изследване ромски автопортрет в крайна сметка гравитира, за да не кажа направо се свежда, до свободата.